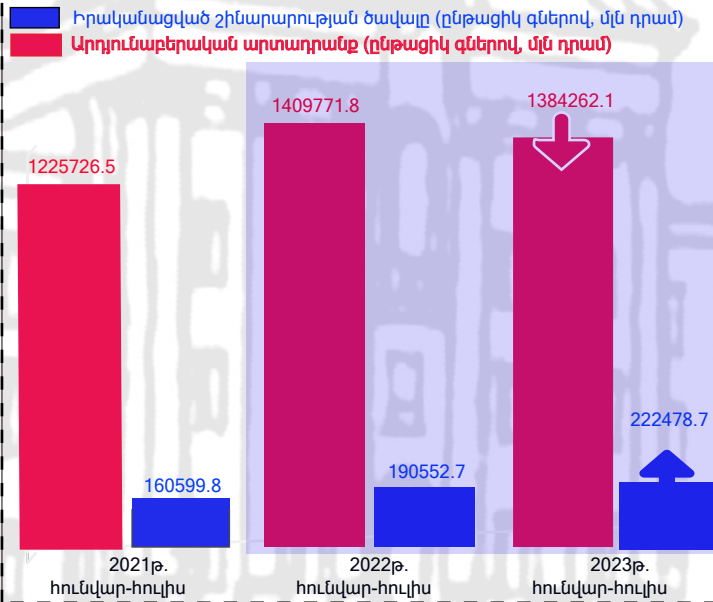
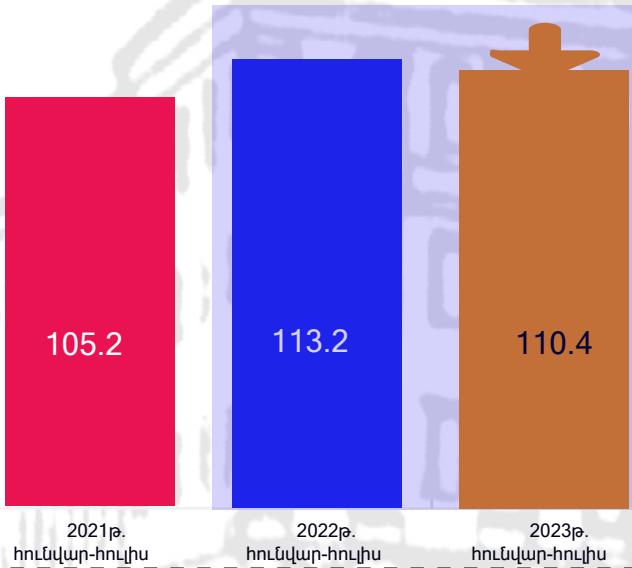

ՏԵՂԵԿԱԼՔ

2021-2023թթ. ՀՀ տնտեսությունը բնութագրող հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշների վերաբերյալ (հունվար-հուլիս)

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ (ՏԱՑ)՝ %

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ (աճողական) կազմել է՝ 110.4%, 2022թ. հունվար-հուլիսին 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ՝ 113.2 %, իսկ 2021թ. հունվար-հուլիսին 2020թ. նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ՝ 105.2%:

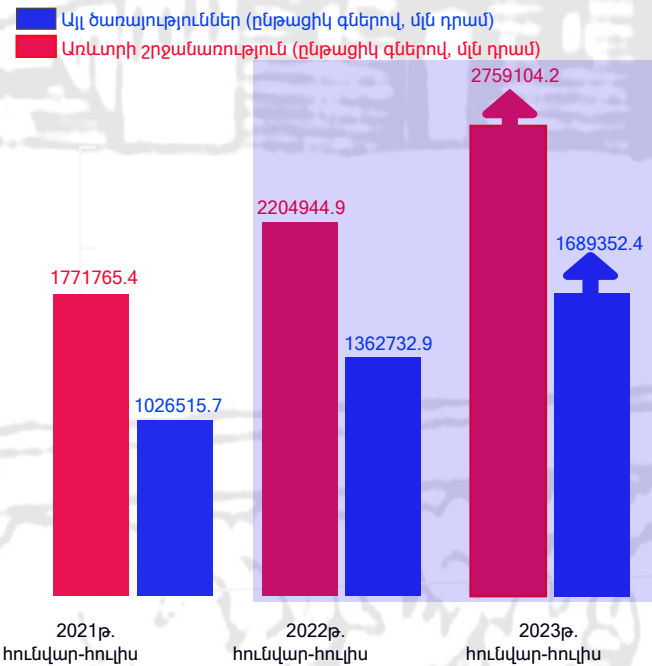
Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 1 տրլն 384 մլրդ 262.1 մլն դրամ, ինչը 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ պակաս է 25 մլրդ 509.7 մլն դրամով, իսկ 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ ավել է 158 մլրդ 535.6մլն դրամով:

Իրականացված շինարարության ծավալը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 222 մլրդ 478.7 մլն դրամ, ինչը 2022 և 2021 թվականների նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար 31 մլրդ 926 մլն և 61 մլրդ 877 մլն դրամով:

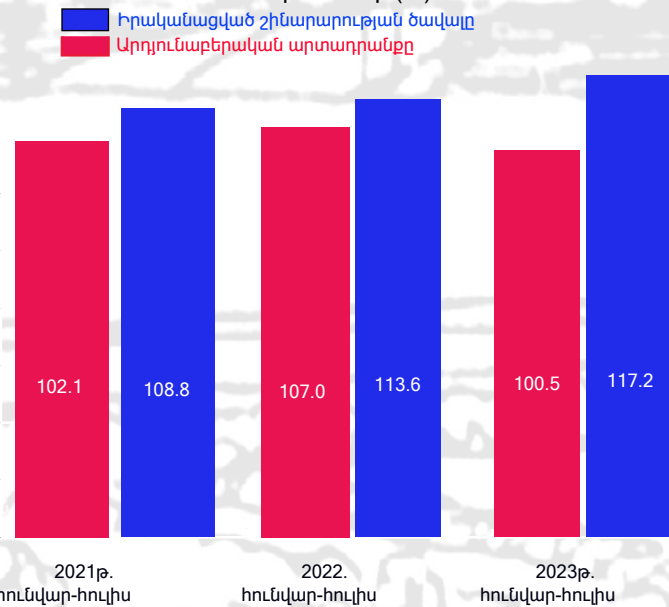
Առևտրի շրջանառությունը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 2 տրիլիոն 759 մլրդ 104.2 մլն դրամ, ինչը 2022 և 2021 թվականների նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար 554 մլրդ 159.3 մլն և 987 մլրդ 338.8 մլն դրամով, իսկ ծառայությունների ծավալը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 1 տրիլիոն 689 մլրդ 352,4 մլն դրամ, ինչը 2022 և 2021թթ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար 326 մլրդ 614,5 մլն և 662 մլրդ 836,7 մլն դրամով:

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 100.5 %, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 107 %-ի և 102.1%-ի պարագայում:

Իրականացված շինարարության ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 117.2 %, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 113,6 %-ի և 108.8-ի %-ի պարագայում:

Իրական աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ (%)

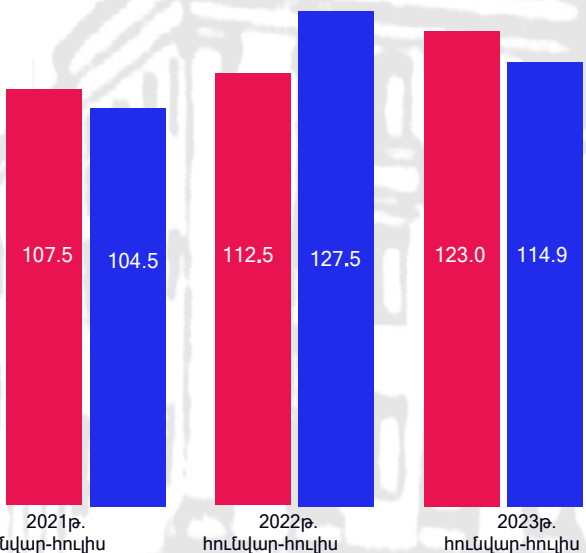

ԱԺԲԳ

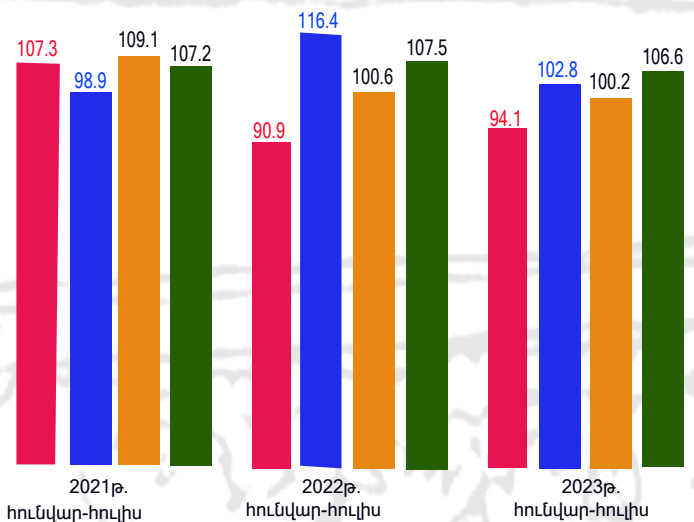
Իրական աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ (%)

Այլ ծառայություններ   Առևտրի շրջանառություն

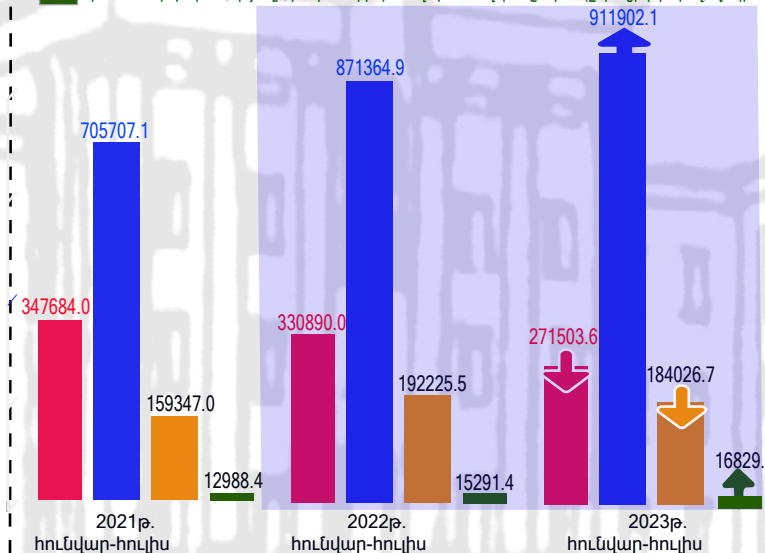

Իրական աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ (%)

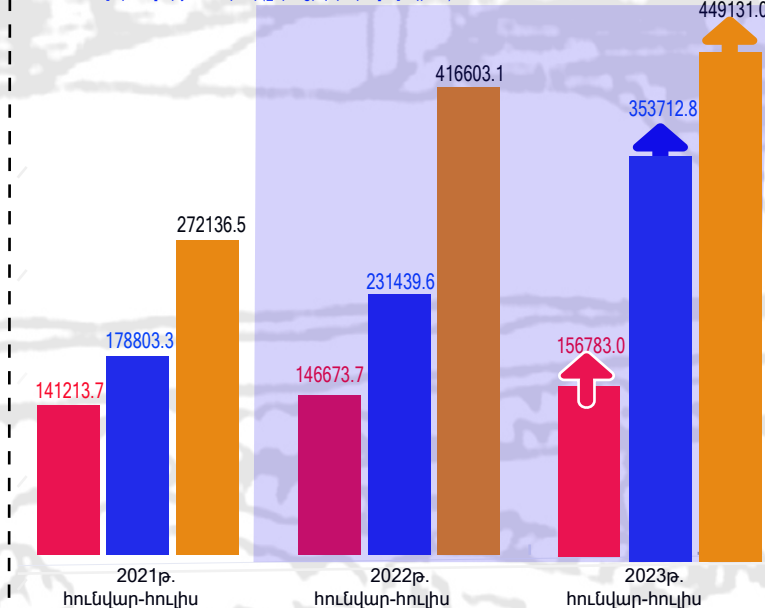
Չանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում
 Մշակող արդյունաբերություն
 Էլեկտրաէներգիայի, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում
 Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում

Չանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում (ընթացիկ գներով, մլն դրամ)
 Մշակող արդյունաբերություն (ընթացիկ գներով, մլն դրամ)
 Էլեկտրաէներգիայի, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում (ընթացիկ գներով, մլն դրամ)
 Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում (ընթացիկ գներով, մլն դրամ)

Մշակույթ, գլխավորություններ և հանգիստ (ընթացիկ գներով, մլն դրամ)
 Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն (ընթացիկ գներով, մլն դրամ)
 Տեղեկատվություն և կապ (ընթացիկ գներով, մլն դրամ)

Առևտրի շրջանառության իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 123 %, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 112.5 %-ի և 107.5 %-ի պարագայում. իսկ այլ ծառայությունների ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 114.9 %, 2022 և 2021 թվականների ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 127.5 %-ի և 104.5 %-ի պարագայում:

Չանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում գործունեության մասով արտադրանքի ծավալը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 271 մլրդ 503.6 մլն դրամ, ինչը 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ պակաս է 59 մլրդ 386.4 մլն դրամով, 2021 թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ՝ 76 մլրդ 180.4 մլն դրամով: Մշակող արդյունաբերության մասով արտադրանքի ծավալը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 911 մլրդ 902. 1 մլն դրամ, ինչը 2022 թ և 2021 թ նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է՝ համապատասխանաբար 40 մլրդ 537.2 մլն և 206 մլրդ 195.2 մլն դրամով: Էլեկտրաէներգիայի, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում գործունեության մասով արտադրանքի ծավալը 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 184 մլրդ 26.7 մլն դրամ, (ընթացիկ գներով), ինչը 2022թ. ցուցանիշից պակաս է 8 մլրդ 198.8 մլն դրամով, իսկ 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ ավել է 24 մլրդ 679.7 մլն դրամով:

Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում գործունեության մասով արտադրանքի ծավալը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 16 մլրդ 829.7 մլն դրամ, ինչը 2022թ. և 2021թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար 1 մլրդ 538.3 մլն և 3 մլրդ 841.3 մլն դրամով:

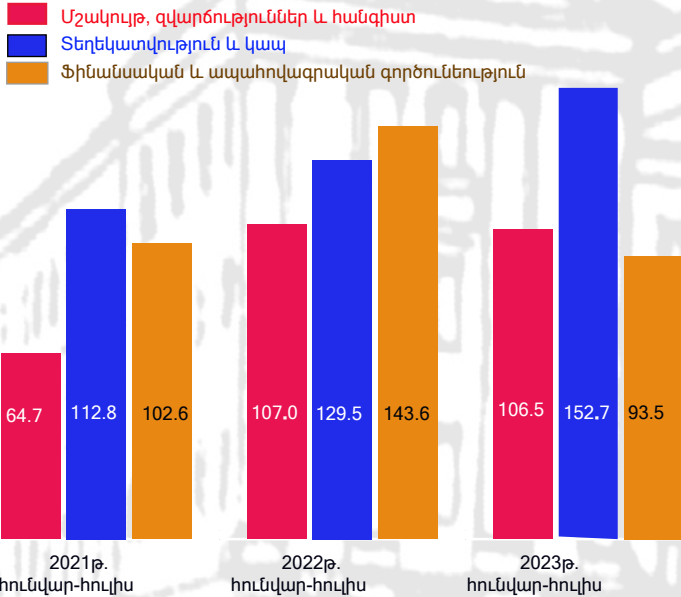
Չանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում գործունեության մասով արտադրանքի ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 94.1 %, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 90.9 %-ի և 107.3 %-ի պարագայում:

Մշակող արդյունաբերության մասով արտադրանքի ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 102.8 %, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 116.4 %-ի և 98.9 %-ի պարագայում:

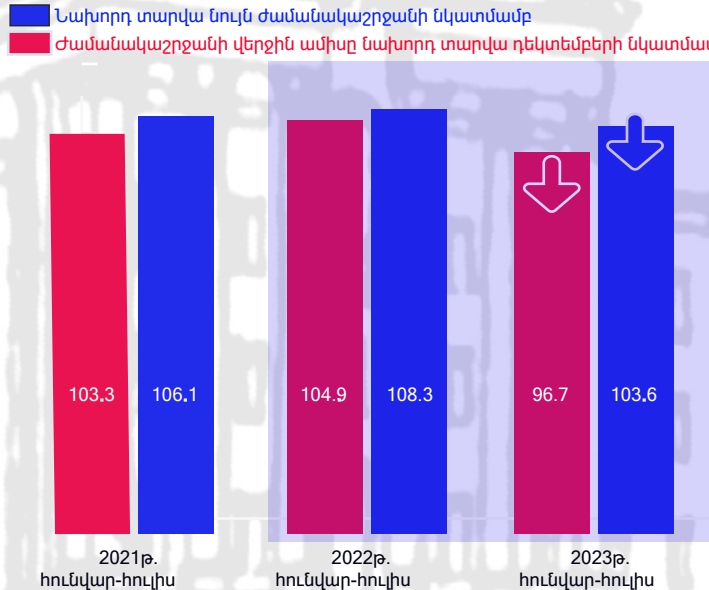
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում գործունեության մասով արտադրանքի ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 100.2 %, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 100.6 %-ի և 109.1 %-ի պարագայում:

Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում գործունեության մասով արտադրանքի ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 106.6 %, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 107.5 %-ի և 107.2 %-ի պարագայում:

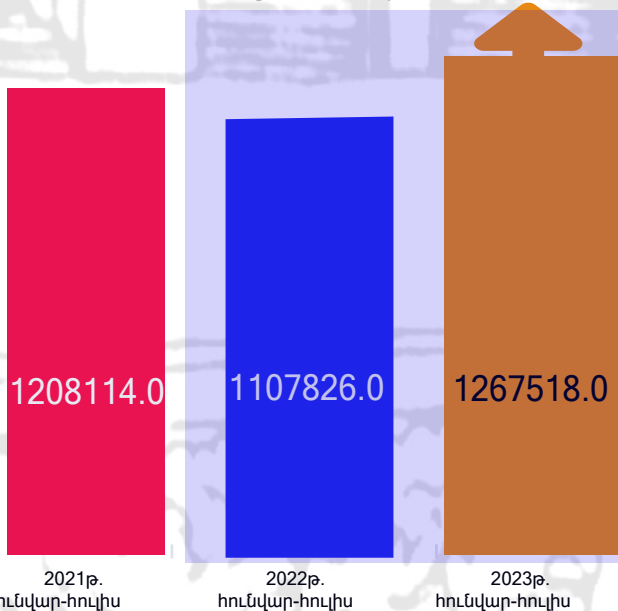
Իրական աճը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ (%)

Սպառողական գների ինդեքսը (ՍԳԻ) նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ (%)

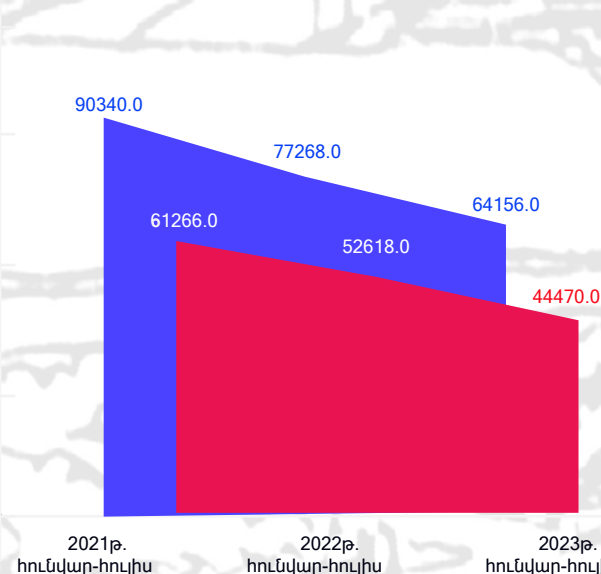

Չուտ միջազգային պահուստներ (ՉՄՊ), ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, մլն. դրամ

Աշխատանք փնտրողներ, ընդամենը ժամանակաշրջանի վերջին ամսվա դրությամբ, մարդ

Պաշտոնապես գրանցված գործազուրկների միջին ամսական թվաքանակը, ընդամենը ժամանակաշրջանի վերջին ամսվա դրությամբ, մարդ

Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ ծառայությունների ծավալը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 156 մլրդ 783,0 մլն դրամ, ինչը 2022 և 2021 թվականների նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար 10 մլրդ, 109.3 մլն և 15 մլրդ 569.3 մլն դրամով:

Տեղեկատվություն և կապ ծառայությունների ծավալը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 353 մլրդ 712.8 մլն դրամ, ինչը 2022թ. և 2021 թ. հ նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար 122 մլրդ 273,2 մլն և 174 մլրդ 909.5 մլն դրամով:

Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն ծառայությունների ծավալը (ընթացիկ գներով) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 449 մլրդ 131 մլն դրամ, ինչը 2022 և 2021 թվականների նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար 32 մլրդ 527.9 մլն և 176 մլրդ 994.5 մլն դրամով:

Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ ծառայությունների ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 106,5%, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 107 %-ի և 64.7 %-ի պարագայում:

Տեղեկատվություն և կապ ծառայությունների ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 152,7 %, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 129.5 % և 112,8 %-ի պարագայում:

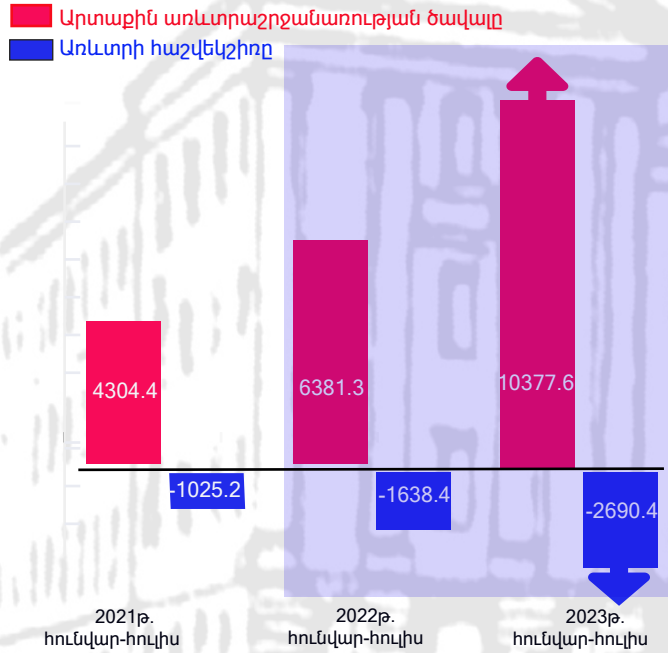
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն ծառայությունների ծավալի իրական աճը 2023թ. հունվար-հուլիսին 2022թ. հունվար-հուլիսի նկատմամբ կազմել է 93.5 %, 2022 և 2021 թվականների, ինչպես նաև 2021 և 2020 թվականների համեմատվող նույն ժամանակաշրջանների 143.6%-ի և 102.6 %-ի պարագայում:

ՍԳԻ-ն 2023թ. հուլիսին 2022թ. հուլիսի նկատմամբ կազմել է 103.6%, 2022թ. հուլիսին 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ՝ 108.3%, 2021թ. հուլիսին 2020թ. նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ՝ 106.1%: ՍԳԻ-ն 2023թ. հուլիսին 2022թ. դեկտեմբերի նկատմամբ կազմել է 96.7%, 2022թ. հուլիսին 2021թ. դեկտեմբերի նկատմամբ՝ 104.9%, 2021թ. նախին 2020թ. դեկտեմբերի նկատմամբ՝ 103,3%:

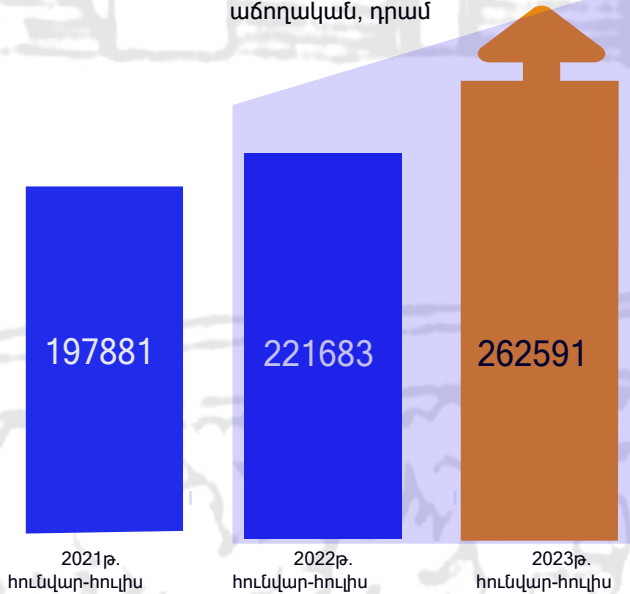
Չուտ միջազգային պահուստները (ՉՄՊ) 2023թ. հուլիսի վերջի դրությամբ կազմել է 1 տրլ 267 մլրդ 518 մլն դրամ, ինչը 159 մլրդ 692 մլն դրամով կամ 14.4 %-ով ավել է 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից և 59 մլրդ 404 մլն դրամով կամ 4,9 %-ով 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից:

Աշխատանք փնտրողների թիվը 2023թ. հուլիսի վերջի դրությամբ կազմել է 64156 մարդ, ինչը 7112 մարդով կամ 16.9%-ով պակաս է 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից և 26184 մարդով կամ 29 %-ով պակաս է 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից: Պաշտոնապես գրանցված գործազուրկների միջին ամսական թվաքանակը 2023թ. հուլիսի դրությամբ կազմել է 44470 մարդ, ինչը 8148 մարդով կամ 15.5 %-ով պակաս է 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից և 16796 մարդով կամ 27.4 %-ով պակաս է 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից:

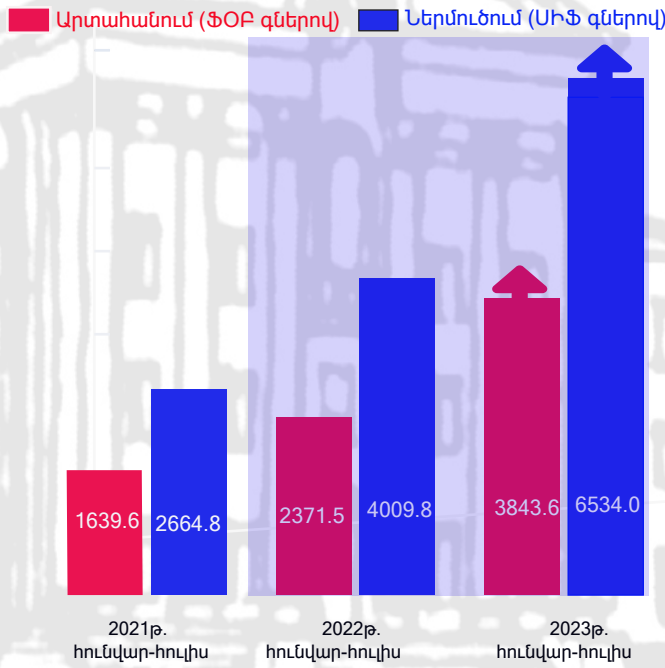
ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառությունը և առևտրի հաշվեկշիռը (մլն ԱՄՆ դոլար)

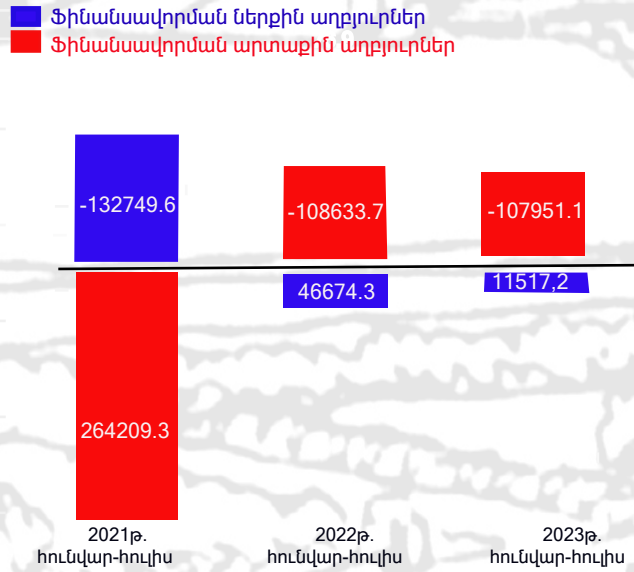
Միջին ամսական անվանական աշխատավարձը աճողական, դրամ

ՀՀ արտահանումը և ներմուծումը (մլն ԱՄՆ դոլար)

Պետական բյուջեի պակասուրդը/հավելուրդը և դրա ֆինանսավորման աղբյուրները, ընթացիկ գներով, մլն դրամ

Արտաքին և փոխադարձ առևտրի առևտրաշրջանառության ծավալը 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 10 մլրդ 377.6 մլն. դոլար, ինչը 3 մլրդ 996.3 մլն դոլարով կամ 62.6 %-ով ավել է 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից և 6 մլրդ 73. 2 մլն. դոլարով 141.1%-ով ավել է 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից:

Արտաքին առևտրի հաշվեկշիռը 2023թ. հուլիսին կազմել է - 2 մլրդ 690.4 մլն դոլար, ինչը 1 մլրդ 52 մլն դոլարով կամ 64.2 %-ով ավել է 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից և 1 մլրդ 665.2 մլն դոլարով կամ 162 %-ով ավել է 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից:

Արտահանման ծավալը (ՖՕԲ գներով) 2023թ. հուլիսին կազմել է 3 մլրդ.843.6 մլն դոլար, ինչը 1 մլրդ 472.1 մլն.դոլարով կամ 62.1 %-ով ավել է 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից և 2 մլրդ 204 մլն դոլարով կամ 134.4%-ով ավել է 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից:

Ներմուծման ծավալը (ՄԻՖ գներով) 2023թ. հուլիսին կազմել է 6 մլրդ 534 մլն դոլար, ինչը 2 մլրդ 524.2 մլն. դոլարով կամ 63 %-ով ավել է 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից և 3 մլրդ 869.2 մլն դոլարով կամ 145.2 %-ով ավել է 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից:

Միջին ամսական անվանական աշխատավարձը (աճողական) 2023թ. հունվար-հուլիսին կազմել է 262591 դրամ, ինչը 40908 դրամով կամ 18.5 %-ով ավել է 2022թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից և 64710 դրամով կամ 32 %-ով ավել է 2021թ. նույն ժամանակաշրջանի ցուցանիշից: 2023թ. հունվար-հուլիսին ՀՀ պետական բյուջեի հավելուրդը կազմել է 96 մլրդ 433.9 մլն դրամ, ընդ որում, ներքին աղբյուրների հաշվին ֆինանսավորումը՝ 11 մլրդ 517.2 մլն դրամ, արտաքին աղբյուրների հաշվին ֆինանսավորումը՝ -107,951.1 մլն դրամ: 2022թ. հունվար-հուլիսին ՀՀ պետական բյուջեի հավելուրդը կազմել է 61 մլրդ 959.4 մլն դրամ: Ընդ որում ներքին և արտաքին աղբյուրների հաշվին ֆինանսավորումը կազմել է համապատասխանաբար 46,674.3 և -108,633.7 մլն դրամ: 2021թ. հունվար-հուլիսին պետական բյուջեի պակասուրդը կազմել է -131մլրդ 459.7 մլն դրամ, ընդ որում ներքին և արտաքին աղբյուրներից ֆինանսավորումը կազմել է համապատասխանաբար -132,749.6 և 264,209.3 մլն դրամ:

Տեղեկատվության համար աղբյուր են հանդիսացել Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրական կոմիտեի ինտերնետային կայքի հրապարակումները ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակի վերաբերյալ